

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobce **R. s. Č. r.**, zast. JUDr. Luděkem Lisse, Ph.D., advokátem se sídlem Praha 5, Borovanského 2220/11, proti žalovanému **Úřadu průmyslového vlastnictví**, se sídlem Praha 6, Antonína Čermáka 2a, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2006, č. j. 11 Ca 296/2006 – 47,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví (dále jen „Úřad“) ze dne 24. 8. 2006, č. j. O-420037. Předseda Úřadu jím zamítl rozklad proti rozhodnutí Úřadu ze dne 10. 1. 2006, kterým byl zamítnuta přihláška žalobce kombinované ochranné známky ve znění „R. S. Č. R. a.“, neboť toto označení posoudil jako vyloučené ze zápisu do rejstříku ochranných známek na základě ust. § 4 písm. g) zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochranných známkách“).

Městský soud v Praze vycházel z následujícího skutkového stavu:

Dne 1. 11. 2004 byla Úřadu doručena přihláška ochranné známky přihlašovatele JUDr. Ludka Lisseho, Ph.D., v kombinované podobě slovních prvků „R. s. Č. r. a.“ a obrazového prvku tvořeného z vyobrazení Spravedlnosti v podobě ženské postavy v říze

s páskou přes oči, která drží v pravé ruce meč a v levé miskové váhy. Po vnitřním obvodu kruhu je zleva doprava uveden nápis velkými tiskacími písmeny „R. s. Č. r.“ a ve spodní části je malými písmeny uveden nápis „arbitráž“. Označení bylo podáno pro právnické služby, arbitrážní služby, služby poradenství v obchodní činnosti, správu autorských práv a pro vzdělávací služby.

Dne 1. 4. 2005 požádal JUDr. Luděk Lisse, Ph.D., o převod přihlášky ochranné známky podle smlouvy ze dne 28. 3. 2005 ze své osoby na R. s. Č. r. (dále jen „R. s. Č.“), tj. na žalobce.

Rozhodnutím ze dne 10. 1. 2006, č. j. O-420037, Úřad zamítl přihlášku ochranné známky, neboť dospěl k závěru, že je zde dána absolutní překážka zápisné způsobilosti. Průměrný spotřebitel, z jehož znalostí a vědomostí se při věcném průzkumu vychází, si pod pojmem „s.“ vybaví orgán nadaný určitou mocí spočívající v rozhodování a nalézání práva. Pod pojmem „r. s.“ si pak představí orgán řešící majetkové spory nezávislými rozhodci. Jedním z důvodů ustavení R. s. při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „R. s. HK a AK ČR“) byla jistota řešení sporů v budoucnosti. Garanci stálé existence a výkonu služeb však podle Úřadu nemohou poskytnout subjekty vznikající z iniciativy soukromých osob nahodile podle potřeb trhu.

Úřad dále konstatoval, že přihlašovatel, který se označuje jako s., nemůže jako soukromoprávní subjekt právo nalézat. Jako subjekt vzniklý podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, si klade ve svých stanovách cíle odlišné od rozhodcovské činnosti a činností s ní související. Přihlašovatel samotné rozhodce pouze sdružuje na základě dobrovolnosti, pořádá přednášky a zajišťuje předávání zkušeností na odborné úrovni. Podstatou činnosti sdružení tedy není organizační a administrativní podpora činnosti rozhodců, jimž přísluší vlastní projednání a rozhodování sporu v rozhodčím řízení, jako je tomu např. u R. s. HK a AK ČR.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 4. 2. 2006 včasný rozklad, který žalovaný zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Ztotožnil se totiž se závěrem prvoinstančního orgánu, že označení může jako celek i co do jednotlivých prvků způsobit klamání veřejnosti ohledně povahy a původu takto označených služeb.

Žalovaný nesouhlasil s žalobcovým výkladem ust. § 13 zákona č. 216/1994 Sb., podle něhož mohou r. s. vzniknout např. i podle zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Žalovaný má naopak za to, že zákonodárce zamýšlel zřizování stálých r. s. pouze zvláštním zákonem či na základě výslovného zmocnění zákona, např. zákona č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky.

Slovní spojení „r. s.“ obsažené v přihlášeném označení pak může vyvolat dojem, že se v případě žalobce o takový stálý r. s. jedná. Žalovaný přisvědčil námitce žalobce, že spojení „r. s.“ je souslovím, které nelze oddělit, proto část odůvodnění prvoinstančního orgánu, v němž se tento zabýval samostatným pojmem „s.“ shledal ve vztahu k přihlašovanému označení irelevantním. Žalovaný shledal klamavou i druhou část slovního prvku ve znění „Č. r.“, neboť ve spojení s první částí vyvolává celé značení dojem, že se jedná o státní instituci založenou státem a vykonávající státní moc. Tato klamavost se přitom vztahuje na všechny nárokové služby. Námitka žalobce, že měl prvoinstanční orgán zamítnout zápis přihlašovaného označení pouze pro arbitrážní služby ve třídě č. 42, je proto neopodstatněná. Prvek „arbitráž“ pak může vyvolat mylný dojem, že jde o instituci rozhodující spory mezi hospodářskými

subjekty. Jak totiž sám žalobce uvedl, neprovádí rozhodčí řízení občanské sdružení R. s. Č., nýbrž jednotliví rozhodci. K celkovému vzhledu přihlašovaného označení pak žalovaný uvedl, že navozuje dojem kulatého razítka státní instituce, přičemž jako razítko je ostatně žalobce užívá. I grafické ztvárnění tak přispívá ke klamavosti přihlášeného označení.

Žalobce dále argumentoval tím, že znění přihlášené ochranné známky je totožné s jeho názvem, tj. názvem občanského sdružení registrovaného u Ministerstva vnitra ČR. Podle žalovaného však tato registrace automaticky nepředjímá zápis shodné ochranné známky do rejstříku ochranných známek, neboť tento zápis se řídí odlišnými předpisy.

Městský soud v Praze konstatoval, že posouzení zápisné způsobilosti ochranné známky, resp. přihlášeného označení, je věcí správního uvážení. S argumentací žalovaného se pak ztotožnil. Podle soudu žalovaný otázku klamavosti náležitě posoudil, přičemž vycházel z předpokládaného očekávání průměrného spotřebitele. Žalovaný postupoval správně, jestliže se zabýval nejen jednotlivými částmi přihlášeného označení, ale i jeho celkovým zněním. V souladu se zákonem hodnotil i otázku klamavosti grafického znázornění. Soud zde podotýká, že klamavý dojem, že jde o činnost státní instituce, je vytvářen nejen tím, že jde o kulaté razítko, ale zejména tím, že součástí označení je název státu.

Důvodnou nebyla shledána ani námitka žalobce, že je jako běžné občanské sdružení zapisován subjekt, v jehož názvu je pojem „r. s.“ Podmínky pro zápis přihlášeného označení do rejstříku ochranných známek jsou totiž odlišné od podmínek stanovených pro vznik občanského sdružení. Soud dále poznamenal, že otázka ochranné známky a právní subjektivity R. s. HK a AK ČR nebyla předmětem řízení v této věci. Část odůvodnění, v níž se žalovaný touto problematikou zabýval, je proto nadbytečná. Městský soud v Praze žalobu zamítl jako nedůvodnou ve smyslu ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Podanou kasační stížností napadl žalobce rozsudek Městského soudu v Praze z důvodu podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesouhlasil se závěrem soudu, že přihlašované označení je klamavé z hlediska průměrného spotřebitele. Stěžovatel předně poukázal na to, že jako občanská sdružení jsou standardně zapisována sdružení, jejichž název obsahuje označení „r. s.“

Dále uvedl, že spotřebiteli nabízí rozhodnutí majetkového sporu nezávislým a nestranným rozhodcem namísto soudcem. Tyto produkty jsou identické přímo ze zákona, neboť rozhodnutí rozhodce a rozhodnutí soudce jsou postaveny na roveň, mají stejné právní účinky a oba jsou exekučními tituly. Průměrný spotřebitel nevidí rozdíly v tom, jménem koho se rozhoduje. Není pro něj podstatné, zda rozhodce vydává rozhodčí nález jménem svým nebo jménem rozhodčího soudu. Jedná se o právní detail, kterému není jako právní laik schopen porozumět. Skutečnost, že daný spor nebude rozhodovat R. s. ČR z pozice stálého rozhodčího soudu, ale konkrétní rozhodce zapsaný v jeho seznamu, je pak stranám známa z rozhodčí doložky. Ochrana spotřebitele je tedy dostatečně garantována. Podle názoru stěžovatele tak nemůže být klamavá ani přihlašovaná ochranná známka.

R. s. Č. je tak r. s. nestálého typu složeným z rozhodců ad hoc, jehož existenci umožňuje zákon. Stěžovatel nesouhlasil s tvrzením žalovaného, že podstatou činnosti sdružení není organizační a administrativní podpora činnosti rozhodců jako je tomu např. u R. s. HK a AK ČR. Uvedl, že jim zajišťuje i rozvoj jejich znalostí a vědomostí v oblasti práva a rozhodčího řízení.

Podle stěžovatele není z rozhodnutí žalovaného zřejmé, jak názor průměrného spotřebitele zjišťoval. Nesouhlasil rovněž s tím, že podle soudu měl on sám předložit důkazy svědčící o tom, že přihlašované označení nemůže být klamavé. Stěžovatel má naopak za to, že žalovaný měl prokázat, že přihlášené označení klamavé je. Argumentoval rovněž tím, že zná názor průměrných spotřebitelů lépe než žalovaný, neboť s nimi již více než dva roky denně komunikuje. Dosud přitom nezaznamenal žádnou relevantní situaci, kdy by byl průměrný občan klamán listinami, na nichž je nápis „R. s. ČR“, případně kulaté razítko s tímto nápisem, nebo kdy by v něm tyto listiny vyvolaly dojem, že byly vydány státní institucí založenou státem a vykonávající státní moc. Podle stěžovatele je absolutně vyloučena klamavost průměrného spotřebitele jako průměrného „člověka z ulice“, neboť řadový občan se především nesetká s listinou, na níž je nápis „R. s. ČR“, případně kulaté razítko s tímto nápisem, bez jakéhokoli kontextu. Stěžovatel je přesvědčen, že široká spotřebitelská veřejnost je plně obeznámena se službou, kterou poskytuje, jakož i se samotnou institucí s názvem R. s. ČR. Vazbu mezi označením „R. s. ČR“ a subjektem stěžovatele pak spotřebitelé považují za pevnou a logickou.

Stěžovatel konečně žalovanému vytkl, že jednotlivé prvky přihlašovaného označení segmentoval a zabýval se jednak klamavostí pojmu „r. s.“ a dále „Česká republika“. Segmentace jednotlivých prvků označení není správná, neboť každé označení navržené na zápis je třeba vždy zkoumat jako celek. Argumentace žalovaného, že celkové vyobrazení navozuje dojem kulatého razítka státní instituce, navozuje podle stěžovatele nesprávný dojem, že kulaté razítko smí používat pouze státní instituce.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek Městského soudu v Praze a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek z hlediska uplatněného stížního bodu a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Vycházel přitom z výše popsaného skutkového stavu.

Ve věci samé pak uvážil Nejvyšší správní soud takto:

Nejvyšší správní soud má předně za to, že z dikce ust. § 4 písm. g) zákona o ochranných známkách, vyplývá, že správní orgán posuzuje potenciální klamavost označení. Nezjišťuje tedy, zda k omylu veřejnosti skutečně dochází. Klamavost tak není předmětem dokazování, neboť se zde nemusí jednat o reálně existující stav, který by bylo možné zjistit a prokázat. Z uvedeného vyplývá, že otázka klamavosti je otázkou právní nikoli skutkovou. Její posouzení je tedy pouze věcí úvahy správního orgánu. Zde je třeba podotknout, že ust. § 4 písm. g) zákona o ochranných známkách obsahuje nikoli taxativní, ale pouze demonstrativní výčet skutečností, které mohou působit klamavost označení. Správní orgán proto musí zohlednit všechny rozhodné okolnosti.

Při posouzení, zda je označení způsobilé omyl vyvolat, vychází správní orgán z hlediska průměrného spotřebitele, který má průměrnou paměť, průměrnou pozornost a průměrný smysl pro detail, kdy v jeho paměti utkví pouze všeobecné znaky označení a jeho celkový dojem. Průměrný spotřebitel zastupuje relevantní okruh veřejnosti, tj. osoby, kterým jsou určité výrobky či služby určeny. V projednávaném případě je zřejmé, že žalovaný posuzoval otázku klamavosti přihlášeného označení z hlediska účastníků smluvních vztahů,

kteří mají v úmyslu řešit případné vzájemné majetkové spory v rozhodčím řízení a zvažují tedy, na jaký subjekt se obrátit, zda na stálý rozhodčí soud či na jednotlivé rozhodce.

Nejvyšší správní soud má za to, že žalovaný náležitě objasnil své úvahy, na základě kterých dospěl k závěru, že přihlášené označení je klamavé. Nejvyšší správní soud se dále ztotožnil jak se závěrem žalovaného, tak Městského soudu v Praze, že přihlášené označení může vzbudit mylný dojem, že se jedná o stálý rozhodčí soud zřízený zákonem. Klamavost označení spočívá i v tom, že název státu obsažený v označení vyvolává představu, že se jedná o státní orgán. Průměrného spotřebitele pak může posuzované označení uvést v omyl tím spíše, že jeho grafické znázornění představuje otisk kulatého razítka se slovy „České republiky“. Zde je třeba vzít v úvahu i to, že průměrný spotřebitel zpravidla nemá možnost bezprostředně porovnat podobu označení se skutečným razítkem státního orgánu či stálého rozhodčího soudu.

Argumentace stěžovatele, že stranám je z rozhodčí doložky známo, že daný spor nebude rozhodovat R. s. ČR z pozice stálého rozhodčího soudu, ale konkrétní rozhodce zapsaný v jeho seznamu, případně, že řadový občan se bez jakéhokoli kontextu nesetká s listinou, na níž je nápis „R. s. ČR“ či kulaté razítko s tímto nápisem, je nepřipadná. Znamka totiž nesmí být klamavá ani na první pohled, bez znalosti jakýchkoli souvislostí, nestačí tedy, je-li její význam zřejmý až po podrobnějším zkoumání, resp. na základě dalších informací.

Neobstojí ani námitka stěžovatele, že pro průměrného spotřebitele není podstatné, zda rozhodce vydává rozhodčí nález jménem svým nebo jménem r. s. Stěžovatel nemůže předvídat očekávání a požadavky všech potenciálních spotřebitelů.

Pokud stěžovatel tvrdil, že průměrný spotřebitel není jako právní laik schopen porozumět tomu, jménem koho se rozhoduje, je jeho argumentace naopak dalším důvodem pro zamítnutí přihlášky, neboť v případě, že spotřebitelé nejsou bez určitého právního vědomí schopni posoudit, zda se jedná o rozhodnutí stálého r. s., případně zda se jedná o rozhodnutí státního orgánu, či nikoli, musí být o to více chráněni před možným omylem.

Nejvyšší správní soud dále konstatoval, že žalovaný postupoval správně, jestliže se zabýval nejen celkovým zněním označení a jeho grafickým znázorněním, ale i jeho jednotlivými prvky. Při úvaze o klamavosti známky je totiž nutno vzít v úvahu, že celkový dojem známky mohou ovlivnit jednak obrazová nebo slovní část společně, v některých případech však může být jedna část, případně určitý její prvek dominantní, a převážně tak ovlivnit celkové vnímání známky spotřebitelem.

Opodstatněná není ani argumentace stěžovatele, že jako sdružení jsou standardně zapisovány právnické osoby, jejichž název obsahuje označení „r. s.“. Podmínky pro zápis přihlášeného označení do rejstříku ochranných známek jsou upraveny zcela nezávisle na podmínkách pro registraci a vznik sdružení upravených v zákoně č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů. Podle ust. § 6 odst. 4 citovaného zákona přitom příslušný orgán posuzuje, zda se název sdružení výrazně liší např. od názvu právnické osoby, která již vyvíjí činnost na území České republiky či od názvu orgánu veřejné moci České republiky. Nezabývá se však již obecně tím, zda tento název nemůže klamat veřejnost sám o sobě.

Na základě uvedeného Nejvyšší správní soud uzavřel, že napadený rozsudek Městského soudu v Praze netrpí vadou podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a proto kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 5. prosince 2007

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

